

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.

első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vis'sza nem adunk,

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Az ügyvédkérdés.

Pécs, 1901. november 18.

A jövő héten Budapesten megtartandó országos ügyvédgylés alkalmából *Balassa Ármán dr.*, a szegedi ügyvédi kamara választmányi tagja, figyelemreméltó cikket írt az ügyvédkérdésről, melyet aktuális és közérdekű voltánál fogva a következőkben közlünk:

Magyarország ügyvédi kara e hó 24., 25. és 26-ik napjain országos gyűlést tart Budapest székes fővárosban. A gyűlés előreláthatólag szokatlanul látogatott lesz, mert a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatnak az ügyvédség létérdekeit érintő rendelkezései alapos és körültekintő megvitatás, még inkább korrigálás nélkül az ügyvédség megélhetésének biztosítékait alapjában szétrombolják. Az ország minden részéből, érthető érdeklődéssel, tömegesen vonulnak föl tehát az ügyvédek, hogy a létérdekeikért folytatott küzdelem sikerét ne csak a vita folyamán érvényesülő érvekkel, hanem a kar testületi nagyságának erejével is elősegítsék.

Hogy ez a vita tudományos szempontból magas színvonalon fog állni, azt a magyar ügyvédi kar készsége kétségen kívül helyezi. Ennek dacára erősen kétke-dem a sikerben és a resignatio nem kis mértékével kell elmerülnöm annak a képnek szemlélésébe, amely a polgári prts §§-ai között a magyar ügyvédség jövőjéről meg van festve.

És ha a siker elmarad, úgy ezért az ügyvédség elsősorban csak önmagát teheti felelőssé. Minden társadalmi osztály a maga sorsának a kovácsa. A magyar ügyvédség évtizedek óta egyeilen kalapácsütést nem tett a saját érdekében; most pedig, hogy ütésre emelné a nagy kalapácsot, enervált erőkezlete cserben hagyja, halatszani fog a puffadás, de nyers marad a kihűlő anyag — és boldog lesz tovább is a magyar.

Az volt a magyar ügyvédi karnak, mint társadalmi osztálynak, mindenkor a maga eredendő büne, hogy nyílt önértettel a saját anyagi érdekeiért sikra szállni nem mert, türte az évtizedek óta folyó aknamunkát, a mely leplezetlen hatalmi politika célzatával erkölcsi és anyagi életerejét kiszípolyozta. Most pedig, hogy a

halálos csapást akarja reá mérni az igazságügyi kormány, nem szorítkozik kizárólag ennek a kérdésnek radikális és ellentmondást nem tűrő nyílt tárgyalására. Hanem két és fél napra tervezett munkaidőben másik négy fontos kérdéssel együtt akarja tárgyalni, a mi azt jelenti, hogy az érdeklődés főárgya nem bontakozhatik ki a maga szociális fontosságának teljes nagyságában, hanem elvész a többi között és épp annyi hatástalansággal, mint az egyes ügyvédi kamarák évi jelentései, kerül az ügyvédgylés határozata is az igazságügyi miniszterium lomtárába.

A „több perköltség jobb volna“ gu-nyos szölam pedig kimeríti a közérdeklődést!

Gyászosabb látványt nem mutathat föl egy nemzet története, mint aminőt a magyar ügyvédi kar célzatos tönkretétele élénk tár. De még ennél is gyászosabb az a tény, hogy a mindenkori igazságügyi kormányok a közvélemény tapsai között végzik hóhér munkájukat. Amaz csak azt bizonyítaná, hogy a magyar igazságügy-miniszterek nincsenek tisztában az ügyvédség iránt tartozó hivatalos kötelességükkel; emez azonban azt, hogy a társadalom a saját főállásának egyik legerősebb támaszát, az összes közszabadsági jogoknak, a liberálisizmusnak és a magyar alkotmánynak kipróbált védő bástyáját rugja el magától. Ez pedig már a nemzeti társadalom öngyilkosságának tünete.

Ki ne emlékeznék Erdély Sándor igazságügyminiszternek arra a parlamenti nyilatkozatára, hogy Magyarországon a pereket az ügyvédek gyártják? És ki ne emlékeznék arra, hogy ez a kijelentés megtorlás nélkül zugott végig a hazán, hogy tekintetes, nagyságos és méltóságos bíró urak még teljesebb szabadsággal nézzék ki az ügyvéd szájából annak mindennapi betevő falat kenyerét és legázolják az ügyvédi hivatást a piros sipkás hordár szabad iparának színvonalára?

És 1899-ben a szegedi ügyvédi kamara ilyen hargon volt kénytelen az igazságügyminiszter urhoz írni:

A magyar ügyvédi kar ma még nem jutott odáig, ameddig a főváros ügyvédi kara már eljutott, mert ott az általános bajokon kívül a megélhetési nehézségeknek

és egészségtelen versenynek főoka a kar túlnépességében rejlik.

A pauperismusnak az a fölajdulása azonban, amely a budapesti ügyvédi kamara közgyűlésén elhangzott, valóságos vészkiáltás gyanánt süvöltött az országon keresztül. Ezek a szociális irányzatú hajlamok azonban ma még lokalizálhatók. De ha panaszaink, reményünk ellenére, meghallgattatásra nem találának, általános igazságügyünk érdekében komoly aggodalom tölt el bennünket arra a gondolatra, hogy mire Nagyméltóságod bölcs vezérlete alatt a magyar jogállam épülete tető alá jut, ez a jogállam egy nagy, hatalmas, önértékes, minden irányban független és hivatására büszke ügyvédi kar helyett szemben fogja magát találni egy erkölcsi-leg és anyagilag enervált, az elszegényedés küzdelmei között vergődő, de végső elkeseredésében harcra kész ügyvédi karral, amelynek a maga igazai kivívása érdekében csupán csak értelmiségében rejő erejét kell latba vetnie, hogy győzelme biztos legyen, mert az az igazság, hogy a munka érdeme szerint jutalmazandó, csakis győzelemmel végződő harcot folytathat.

Felelet: a polgári perrts törvényjavaslatába iktatott §§ ok.

A pauperismus pedig két év alatt megdöbbsentő arányokat öltött. Aki közelről nem látja azt a lázongó hangulatot, amely az ügyvédi kart állandó izgalomban tartja; aki nem hallja azt az ideges lármat, amelylyel az ugynevezett értekezletek záródnak; aki nem látja azt a keserves vívódást, amelyet a jogvédői hivatásának tudatában levő lateiner büszkeség önmagával megviv, hogy a kenyérpiacon porig megalázkodva alamizsnát fogadjon e el az igazságszolgáltatás kiváltságos papjaitól, vagy inkább rongyokra szaggatva sárba tiporja diplomának csufolt koldulási engedélyét — az nem tudja megérteni, miként keletkeznek a szociális forradalmak és miként huzhatja meg magát tetszetős külső alatt halálos betegséggel fertőzött szervezet . . .

És én attól félek, hogy a tetszetős külső látszatának kedvéért lemond az ügyvédi kar most is a radikális orvoslásról. Tudományoskodni fog, ahelyett, hogy megvédelmezné a kenyerét.

A Béka-boltban

Pécs, Irgalmasok-utca 10.

Óriási nagy raktár férfi szövetekben

u. m. finom Mandarin téli kabátoknak, valamint cheviott, gráci loden öltönyökre.

Dus raktár van női szövetekben, vászon, kanavász, chiffon és menyasz- szonyi kelengyékben.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Olesó árak!

És ebben megtalálhatja küzdelmének ethikai alapját. Sem egyesektől sem társadalmi osztályoktól a mindennapi élet kötelességei nem kívánnak hősiességet. A magyar ügyvédi kar pedig, jöllehet az államhatalom részéről következetesen alkalmazott mostoha bánásmód következtében valóságos megélhetési küzdelmekbe sodortatott, mégis mindeddig magába fojtotta keserűségeit, szociális bajait piacra nem vitte, a maga részét mindig csak a munkából kérte, a törvényalkotások egész sorozatában intellectualis erejét a haza javára gyümölcsöztette, a saját testületi körében pedig olyan purifikáló munkát végzett, hogy az utolsó másfél évtized alatt kötelességtudás, szakképzettség és általános erkölcsi tartalom tekintetében soha nem remélt magas fokra emelkedett.

Abban az általános kenyérharcban tehát, a melynek legnagyobb csatavonalát az államhivatalnokok szállották meg, szegyenkezés nélkül veheti föl a harcot az ügyvédi kar is. Kétségtelen, hogy nem demagógok által vezetett osztályharcot, hanem a magyar alkotmány által a leggazdagabb ethikai tartalommal és közjogi attributumokkal fölruházott, óriási szaképesítéshez kötött élethivatás méltóságteljes önvédelmi harcát értem a harc alatt.

Önvédelmi harcot a támadás ellen, amely az ügyvédi hivatás törvényes kiváltságát, bizalmi jellegét és közjogi tekintélyét, tehát főállásának összes alapjait támadja meg, amivel szemben nincs más hátra, minthogy az ügyvédek jogaik tudatában összes erőiket tömörítik és a támadás ellen kezükben a fegyverek-fegyverével — az igazsággal megvédelmezik hivatásukat, melyet életük javarésznének feláldozásával szereztek, a közbizalmat, a melyen létjogosultságuk alapszik és magát a magyar alkotmányt, amelynek elsőfontossága

érdeke, hogy a mindenkori hatalommal szemben erős, bátor és független ügyvédi kar álljon rendelkezésére.

A siker próbája pedig az lesz, hogy miként ösmeri föl az ügyvédek küzdelmének közérdekű jelentőségét az alkotmány másik hatalmas védő bástyája: a magyar sajtó.

A szólásszabadság harcosainak igazsága csak a sajtó szabad levegőjén szárnyalhat föl a magasba.

Ha az ügyvédséggel szemben félrevezetett közvéleményt a sajtó a maga imponáló hatalmával nem világosítja föl arról, hogy egyetemes nemzeti érdekek fűződnek az ügyvédek küzdelmének sikeréhez és ha a sajtó ezt a küzdelmet minden erejével nem segíti diadalra, úgy azzal a tanulsággal kel lezárni Magyarországot közéletének ezt a szomorú korszakát, hogy minden korok és minden népek szabadságának küzdője: a szabad szónak és szabad gondolatnak hősei testvérekből ellenségekké váltak.

De a magyar sajtó tudja kötelességét és szentül hiszem, hogy a magyar ügyvédi kar nemes küzdelmét az igazságügyi kormány reactionarius irányzatával szemben a megérdemelt fényes diadalhoz segíti.

*** Megtámadott mandátum.** A kir. Kuria polgári iktató hivatalához szombaton délelőtt újabb petíció érkezett. Baksa képviselője, dr. Darányi Ferenc, pécsi ügyvéd ellen Friedmann Bernát ügyvéd adta be az odaváló választók néhányja nevében. Darányit a pótválasztás alkalmával választották meg október 17 én.

Dischka Győző temetése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. november 18.

A pécsi áll. főreáliskola és a Pécs városa nagy halottját, kit a magyar pedagógus világ sirat, meggyászol, tegnap kísérték örök nyughelyére, a budaikülvárosi temetőbe. A kápolna kriptájába helyezték el ideiglenesen, míg a város által följánlott disz-sirhelyet elkészítik. — Odahelyezték egykori tanárja s utóbb kedves jó barátja: Incédy Dániel koporsója mellé. Impozáns gyászoló embersokaság kísérte idáig.

Szomorú, hideg, borongós őszi nap volt. A szürke fellegeken csak lopva tört elő egy kisse a nap arany sugara. Gyászolt a természet is. Megkapó, igaz, szívet tépő fájdalom fogta el azok keblét, a kik a szomorú gyászszertartási aktusnál jelen voltak. — Csaknem mindenki szemébe könny tölult, a mikor az egyház felkent szolgálai elénekelték a gyászéneket s a mikor felhangzott a bucsuztató.

A mikor véget ért a gyászszertartás, előmlött az utcán az embersokaság, a gyászkocsi mellett kigyult a viaszgyertya sápadt fénye. Némán, csendesen vonult a beláthatlan gyászoló gyülekezet a koporsó után.

Künn a temetőben a kopasz fák szomorúan bólogattak egy utolsó bucsuzót, elhangzott az utolsó fohász, s a halottak birodalmát átvette a csendesség, ráborult Dischka Győző sirhalmára is, a melynek örökre csendes lakóját: egy egész nemzedék ezrei siratják.

A gyászszertartásról és temetésről tudósításunk a következő:

Részvétnyilvánítás.

Valóságos népvándorlás indult meg tegnap reggel a reáliskola épületéhez, melynek komor gyászpompával ékesített tanári könyvtár szobájában, a koszorúk tömegétől elhalmozottan feküdt Dischka Győző koporsója, a melyet még szombat délután szögeztek le.

Már szombaton egymást érték az előkelő részvétlátogatók és részvétiratok s tegnap egész délelőtt még folyton érkeztek, a

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Budára, meg vissza.

(Dombai Tamás uram históriája.)

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irta: Hegyháti.

Hogy megszabadult Dombai Tamás uram az istáblerek markolászó tenyereitől, fölsőhajtott:

— Uram Isten, hova leszek én e sok felemás német között.

És lelkében haza kívánczolt a maga falujába, a hol még a mester is megsüvegei, a miért hogy tetézve vitte a mércét. Nemkeringette három esztendei bírósága alatt annyi veszedelem, a mennyi eddig is már érte, pedig akadt dolga mindenféle nációval, fináncal, perzekútorral.

Szuszogva bocorgott Dombai Tamás uram a gyalogjáró szélén, mivelhogy a tarisznya minduntalan neki gabalyodott holmi üresen járó pernehájer oldalának.

Az elsőnek talált cégéres benyilóban megrostokolt. Harapni való a tarisznyából került, míg a hozzá való fél-meszelyeket a kelnyer szaporázta.

A hogy elköltötte a reggelinek valót, magához szólította a kelnyert, mert hát ott-hon se költ hitelbe.

— Már most ha nem vétek szómmal,

— kérdezte Dombai Tamás uram, — merre viszen az ut Budára?

— Jaj uram bátyám, — feleli a pincér, — nagy sora van annak. Csak mindig napnyugatnak tartson, míg a Dunához ér, azon túl van Buda.

— Ugy gondoltam én is, — hagyta rá Dombai Tamás uram — s hogy húzott egyet a tarisznya szíjján, elindult napnyugatnak.

A lánchidig se istábler, se lyukasztó német nem került útjába, de a vámos már böl-lönködött, holmi két garasoknak miatta.

A lánchidon túl csak megáll Dombai Tamás uram s szájtátva nézi azt a ménkü nagy pince tokot, a melyik a hegyoldalból feléje ásitott.

Dombai Tamás uram körül néz, nem-e akadna valaki, a ki se nem lyukasztó német, se nem istábler, de még is tudna a nagy pince felül. Azonba' mellé kerül egy köcsög kalapu uri-forma, a kit, hogy nem volt se lyukasztó német, se istábler megszólított:

— Ugy-e tekintetes uram, eb a német kutya nélkül, mi a szösznek vájták azt a nagy ménkü pincét. Se ajtaja, se hordaja, soh'se láttam ilyen formát.

— Nem pince az, — felelte a köcsög kalapu ur, — hanem alagut.

— Minek az? — kérdezte Dombai Tamás uram.

— Hát hogy rossz időben abba tolják a lánchidat.

Most bámult csak Dombai Tamás uram igazába'.

— Eb a német kutya nélkül, de ki-

fundáltak a sorát. Aztán még kereke sincs. Lám, lám, nem tökkel ütött a magyar se.

— De nem magyar csinálta ám a hidat, — védelmezte a köcsög kalapu ur.

— Hát? — kíváncsiskodott Dombai Tamás uram.

— Anglus.

— Eb a német kutya nélkül, szinte tudtam. Mert ha német rakta volna láncát, én biz' rá nem tettem volna lábamat. De nem ám!

Ezzel végig csusztatta két ujját bajusza sudarán s a köcsög kalapu ur utmutatása nyomán elballagott a király kastélyához, mert hát úgy illik, hogy a magyar ember Budán járva, el ne kerülje a király házát.

A királyi palota kapuja előtt lecsoszogatta csizmája porát s hogy kalapját is, úgy, a hogy illik, a fal mellé kanyarintotta, bekopogott. Ahogy sarkon fordul a kapu, Dombai Tamás uramnak biz' torkán akadt szava.

A kapunyílásban olyan valamicsodás jelent meg, a minek mását de még képen se látta. Ember volt, de milyen. A fején három szögletű, olyas kalap-féle, az arca tele hold, mándlijával beillene csepürágónak, pipaszár lábán egyéb híján strimfli fityegett.

— Eb a német kutya nélkül, hát ez mi fajta? — morogta bajusza alatt Dombai Tamás uram.

— Nix hauszen, — hangzott a tele hold kellős közepéből.

Dombai Tamás uram, csak azt nézte, merre fusson, de hogy minden felül egy-egy istábler lézengett, a kisebbik veszedelmet vá-

mi fényes tanujele, micsoda köztisztelőben és közszeretetőben állott a halott.

Az igazi mély részvétnak megnyilatkozása az a levél, a mit Békefi Remig egyetemi tanár a tanári karhoz intézett. A levél a következőleg hangzik: „Tekintetes Tanári Kar! Pécs két testvér-tanintézete — a főreáliskola és a főgimnázium — gyors egymásutánban ölt gyászfátyolt. Még alig, hogy hegedni kezdett az a mély seb, melyet a felejthetetlen Incédy Dénes halála szívünkön ejtett: már is újra át kell szenvednünk a kinok kinját, Dischka Győző, a nagy tanfőúr, a tudomány jeles munkása, az edzett jellemű ember és az önzetlen jó barát elhunytakor. Csak egy évvel előbb a tek. Tanári Kar együtt könyezett velünk, a ciszterci-rend tagjaival, drága és még emlékeiben is örökké áldott Incédy Dénesünk elvesztésekor. Most meg mi ciszterciek siratjuk önökkel együtt a jeles Dischka Győzőt, a pécsi főreáliskolának messze fénylő napját, nagyérdemű igazgatóját.

Incédy és Dischka, a volt tanár és tanítvány: egy koruk. Pécs szellemi életében. A két testvér-intézetnek mind a kettő vezére, dicsősége, szelleme és forrasztéka. S ma már egyikük sincs köztünk. De megmarad és örökké él emlékü; s ez hat minden idők nemzedékeire, a kik az ifjúsáért, a magyar iskoláért és a hazai művelődésért akarnak élni és munkálkodni.

A nagy veszteség tudatában én is sűrű gyászfátyolt öltök; Önökkel együtt gyászolok; őrzöm a nagy ember emlékét, drága Incédy Dénesemmel együtt szívem utolsó dobbanásáig, maradván: Budapest, 1901. nov. 15.

A tek. Tanári Karnak a nagy fájdalomában osztozó hiva:

dr. Békefi Remig, egyetemi tanár.

A pécsi joglyceum tanári kara is sietett részvétét kifejezni és a következő levelet intézte a tanári karhoz:

„Tekintetes Tanári Kar!

Öszinte fájdalommal és igaz megilletődéssel vettünk tudomást azon mérhetetlen gyászról és súlyos veszteségről, a mely a pécsi állami főreáliskolát és vele a hazai tanügyet nagyrabecsült és érdemekben megőszült igazgatójának, a magyar középiskolai oktatás munkás harcosának és kiváló szaktudósának: Dischka Győző urnak elhunytával érte.

lasztotta s két ujját végig csusszantva bajusza jobbik sudarán, állta az atakot.

— Nix almozen, — gagyogott újra az a valamicsodás, a minek mását még képen se látta Dombai Tamás uram.

— Hát ha álmos, feküdjék le! — biztatta.

Az a valamicsodás csak néz.

— Nix ungris.

— Pugris? — majd mit mondok micsodád, — pattogott Dombai Tamás uram, — bíró viselt ember vagyok, tudom én mi a becsület.

A valamicsodás sarkon fordult s becsapta az ajtót, hogy csak úgy csilingelt az aranyos kilincse.

Dombai Tamás uram végig csusszantotta két ujját bajusza jobbik sudarán, mi közt nem szűnt meg mondása: eb a német kutya nélkül s körül tekint vajjon mi lesz. Emberek jönnek, mennek mellette, megmosolyogják s mennek tovább.

— Mi baj, földi? — kérdé egy a sok közül.

A súlyos megróbáltatás ezen napjaiban fogadja Tek. Tanári Kar bánatos szívünk mélyéből fakadó őszinte részvétünk nyilvánítását. A megdicsőültnek felejthetetlen emlékét halás kegyelettel őrizzük.

Pécs, 1901. nov. 15.

A pécsi püspöki joglyceum tudomány kara nevében: Szeredy József dr. és Vasváry Ferenc.

Hogy micsoda nagy tiszteletben és szeretetben állott a pécsi izraelita iskolaszéke előtt, bizonyítja az a jegyzőkönyvi kivonat, a mit a tanári karhoz intézett. Ebben a többek között ezeket írja: „A vezetése alatt állott intézetet látogató izr. vallás felekezeti ifjúságunk hitoktatása és vallásos érzületének fejlesztése iránt mindenkoron különös érdeklődést tanusított és iskolaszékünk hivatása teljesítésében mindenha készséges támogatóra lelt benne, miért is annak emléke örökké fog élni szívünkben. — Azt hiszem, hogy a tek. iskolaszék minden egyes tagja tolmácsa vagyok, a mikor azt indítványozom (dr. Krausz Jenő iskolaszéki elnök mondta): hogy az elhunyt emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék, hogy megleghangu részvétirát menesztessék a kir. főreáliskola tekintetes Tanári testületéhez és hogy koszoru megváltás címén körünkben nyomban gyűjtendő 50 kor. küldessék a főreáliskola segély-egyletnek szegény tanulók segélyezésére.” Aztán az átirat mély fájdalommal fejezi ki a haláleset fölött.

Részvétirátokat küldöttek még a következők: br. Fejérváry Imre dr. főispán, Majorossy Imre polgármester, a pécsi főgimnáziumi tanári kara, a pécsi felsőkereskedelmi iskola tanári kara, a kulturmérnöki hivatal, Spitkó Lajos főigazgató, Döbrössy Lajos, a tanítóképző intézet igazgatója, Kindl József, a segélyző-egylet igazgatója, Reberics Imre, a polg. leányiskola igazgatója, a magy. kir. iparfelügyelőség, a pécsi izr. fiu és leányiskola igazgatósága stb.

A ravatalra a következők küldtek koszorukat: a pécsi jogászok közül azok, a kik reáliskolában végeztek középiskolájukat, Erreth Kálmán, Hoffman család, Felső kereskedelmi iskola növendékei, a főreáliskola tanári kara, Werner család, özv. Giánone, a főreáliskola ifjúsága, Kindl József, a főreáliskola VII. és VIII. osztálya, polgári fiúiskola ifjúsága, a pécsi egyházi zeneegylet, a főgimnázium tanári

kara, Erreth János képviselő, a jogakadémia tanári testülete, a pécsi kölcs. segélyző-egylet, gróf Széchényi Ferenc, Budapesten tartózkodó volt tanítványai és még igen számosan.

A gyászszertartás.

Már félhárom órakor a gyászoló közönség nagy sokasága helyezkedett el a reáliskola udvarán. Ott voltak társadalmunk kiváló egyénei: báró Fejérváry Imre dr. főispán, Majorossy Imre polgármester, Erreth János, országgyűlési képviselő, Aidinger János, Kindl József a kölcs. segélyző egylet igazgatója, az ügyvédi kamara, az izr. kitközség és tanítótestület küldöttsége, a pécsi zeneegylet, Sorsich Béla őrnagy, a hadapród iskola parancsnoka, lovag Haid Sándor cs. és kir. őrnagy, a jogakadémia tanári kara, Balogh Károly, táblai tanácselnök, Hardy Sándor, törvényszéki elnök, Sável Kálmán kir. főügyész, Déván Ottó kir. főügyész. Bánfay Simon kir. közjegyző, pécsi tanító testület, Opris Péter posta igazgató, Dragonescu Döme pénzügyigazgató, Szeredy József, dr. jogliceumi igazgató, Sztarka Ferenc bányaigazgató, és még igen számosan a pécsi elite társadalomból.

Három óra után érkezett meg dr. Kelemen László kanonok két pap segédlettel és a kispapsággal. Méltóságteljes csend honolt a koporsó körül, a mikor felhangzott a gyászenek a papság ajkáról. A gyászszertartás befejeztével Gallovich János reáliskolai tanár és helyettes igazgató remek szónoki beszédben bucsúztatta el a halottat. A költői vénával irt és a mély meghatottság hangján elmondott beszéd az egész hallgatóságot könyre fakasztotta. A bucsúztató beszédet itt közöljük szövege szerint:

Mélyen tisztelt gyászoló közönség!

Csak néhány pillanatra kérem ki türelmüket, mielőtt drága halottunkat, kinek ravatalát fájdalommal telt szívvel álljuk körül, azon utolsó útjára kísérnők, a honnan e földön nincs visszatérés többé soha. Nehány bucsúszót kívánok neki mondani azon gyászba merült testület nevében, mely örömmel és büszkeséggel látta őt élén, s azon fájdalomba merült tanuló ifjúság nevében, mely egyik legkedveltebb és legönfeláldozóbb tanárát veszítette el benne. Érzem gyengeségemet feladatammal szemben; látásom nem elég vi-

— A magyarok.

— Hát Talián országban, hogy beszélnek?

— Taliánul.

— Hát a muszkáéknál?

— Muszkául.

De erre már fölfortyant Dombai Tamás uram.

— Eb a német kutya nélkül, hát csak a magyar rösteli a nyelvét? Nem is csoda, hogy pusztul a magyar. Isten keze rajta. Árviz, filloxera, liberális kormány, meg ahány féreg van, mind a magyaron rágódik, de úgy kell neki, hadd pusztuljon, amiért még a saját nyelvét is eltagadja. De meg is mondom a királynak, ne töltsd maga mellett ezt a sok telemás nációt.

— Nem oda Buda, — szól vissza az ismeretlen.

— He.

— Hát csak, hogy nem beszél a királylál.

— Nem-e? — ámult el Dombai Tamás uram. — pedig azonnal.

— Ugy, ha Bécsbe megy.

— Nem tudom jó helyen járok-e, felelte vissza Dombai Tamás uram.

— Kit keres? — kérdezte ujfent.

— A királyt, — volt a válasz.

— Tyü, az nagy szó. Valami instancia?

— Nem a, felelte Dombai Tamás uram, — de, hogy itt járok, már csak nem kerülöm el a házat.

— Jó helyen jár, ez a királyi palota.

— Ugy-e, ippeg most zörgettem be, de hát, eb a német kutya nélkül, nem tudok eligazodni cselédjével.

— Hja, talán nem tud németül?

— Nem veszi be a gyomrom.

— Akkor biz itt el nem igazodik.

— Nem-e?

— Nem bizony.

— Eb a német kutya nélkül, hát talán elhibáztam a járást, — mokánykodott Dombai Tamás uram, — mert hogy Magyarországon, az ország szívében csak magyarul beszélnek tán?

— Ha nem németül.

— És kik beszélnek németül?

**LEGNAGYOBB és
LEGOLCSÓBB
BUTOR-RAKTÁR**

PÉCSETT,

Siklósi-országut 44. sz. a., a Mátyás Király átellenében.

Nagy választék, mindennemű fa, vas és kárpitozott butorokban a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben.

Ismét eladóknak, vendéglősöknek és nagyobb berendezéseknek, egyeseknek s

10% árengedmény.

FRIEDMANN KÁROLY.

És ebben megtalálhatja küzdelmének ethikai alapját. Sem egyesektől sem társadalmi osztályoktól a mindennapi élet kötelességei nem kívánnak hősiességet. A magyar ügyvédi kar pedig, jóllehet az államhatalom részéről következetesen alkalmazott mostoha bánásmód következtében valóságos megélhetési küzdelmekbe sodortatott, mégis mindeddig magába fojtotta keserűségeit, szociális bajait piacra nem vitte, a maga részét mindig csak a munkából kérte, a törvényalkotások egész sorozatában intellectualis erejét a haza javára gyümölcsöztette, a saját testületi körében pedig olyan purifikáló munkát végzett, hogy az utolsó másfél évtized alatt kötelességtudás, szakképzettség és általános erkölcsi tartalom tekintetében soha nem remélt magas fokra emelkedett.

Abban az általános kenyérharcban tehát, a melynek legnagyobb csatavonalát az államhivatalnokok szállották meg, szegyenkezés nélkül veheti föl a harcot az ügyvédi kar is. Kétségtelen, hogy nem demagógok által vezetett osztályharcot, hanem a magyar alkotmány által a leggazdagabb ethikai tartalommal és közjogi attributumokkal fölruházott, óriási szaképesítéshez kötött élethivatás méltóság-teljes önvédelmi harcát értem a harc alatt.

Önvédelmi harcot a támadás ellen, amely az ügyvédi hivatás törvényes kiváltságát, bizalmi jellegét és közjogi tekintélyét, tehát főállásának összes alapjait támadja meg, amivel szemben nincs más hátra, minthogy az ügyvédek jogaik tudatában összes erőiket tömörítik és a támadás ellen kezükben a fegyverek-fegyverével — az igazsággal megvédelmezik hivatásukat, melyet életük javarésznének feláldozásával szereztek, a közbizalmat, a melyen létjogosultságuk alapszik és magát a magyar alkotmányt, amelynek elsőfontossága

érdeke, hogy a mindenkori hatalommal szemben erős, bátor és független ügyvédi kar álljon rendelkezésére.

A siker próbája pedig az lesz, hogy miként ösmeri föl az ügyvédek küzdelmének közérdekű jelentőségét az alkotmány másik hatalmas védő bástyája: a magyar sajtó.

A szólásszabadság harcosainak igazsága csak a sajtó szabad levegőjén szárnyalhat föl a magasba.

Ha az ügyvédséggel szemben félrevezetett közvéleményt a sajtó a maga imponáló hatalmával nem világosítja föl arról, hogy egyetemes nemzeti érdekek fűződnek az ügyvédek küzdelmének sikeréhez és ha a sajtó ezt a küzdelmet minden erejével nem segíti diadalra, úgy azzal a tanulsággal kel lezárni Magyarországot közéletének ezt a szomorú korszakát, hogy minden korok és minden népek szabadságának küzdője: a szabad szónak és szabad gondolatnak hősei testvérekből ellenségekké váltak.

De a magyar sajtó tudja kötelességét és szentül hiszem, hogy a magyar ügyvédi kar nemes küzdelmét az igazságügyi kormány reactionarius irányzatával szemben a megérdemelt fényes diadalhoz segíti.

*** Megtámadott mandátum.** A kir. Kuria polgári iktató hivatalához szombaton délelőtt újabb petíció érkezett. Baksa képviselője, dr. Darányi Ferenc, pécsi ügyvéd ellen Friedmann Bernát ügyvéd adta be az odaváló választók néhányja nevében. Darányit a pótválasztás alkalmával választották meg október 17 én.

Dischka Győző temetése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. november 18.

A pécsi áll. főreáliskola és a Pécs városa nagy halottját, kit a magyar pedagógus világ sirat, meggyászol, tegnap kísérték örök nyughelyére, a budaikülvárosi temetőbe. A kápolna kriptájába helyezték el ideiglenesen, míg a város által följánlott disz-sirhelyet elkészítik. — Odahelyezték egykori tanárja s utóbb kedves jó barátja: Incédy Dániel koporsója mellé. Impozáns gyászoló embersokaság kísérte idáig.

Szomorú, hideg, borongós őszi nap volt. A szürke fellegeken csak lopva tört elő egy kisse a nap arany sugara. Gyászolt a természet is. Megkapó, igaz, szívet tépő fájdalom fogta el azok keblét, a kik a szomorú gyászszertartási aktusnál jelen voltak. — Csaknem mindenki szemébe könny tölult, a mikor az egyház felkent szolgálai elénekelték a gyászéneket s a mikor felhangzott a bucsuztató.

A mikor véget ért a gyászszertartás, előmlött az utcán az embersokaság, a gyászkocsi mellett kigyult a viaszgyertya sápadt fénye. Némán, csendesen vonult a beláthatlan gyászoló gyülekezet a koporsó után.

Künn a temetőben a kopasz fák szomorúan bólogattak egy utolsó bucsuzót, elhangzott az utolsó fohász, s a halottak birodalmát átvette a csendesség, ráborult Dischka Győző sirhalmára is, a melynek örökre csendes lakóját: egy egész nemzedék ezrei siratják.

A gyászszertartásról és temetésről tudósításunk a következő:

Részvétnyilvánítás.

Valóságos népvándorlás indult meg tegnap reggel a reáliskola épületéhez, melynek komor gyászpompával ékesített tanári könyvtár szobájában, a koszorúk tömegétől elhalmozottan feküdt Dischka Győző koporsója, a melyet még szombat délután szögeztek le.

Már szombaton egymást érték az előkelő részvétlátogatók és részvétiratok s tegnap egész délelőtt még folyton érkeztek, a

fundáltak a sorát. Aztán még kerekre sincs. Lám, lám, nem tökkelt ült a magyar se.

— De nem magyar csinálta ám a hivat, — védelmezte a köcsög kalapu ur.

— Hát? — kíváncsiskodott Dombai Tamás uram.

— Anglus.

— Eb a német kutya nélkül, szinte tudtam. Mert ha német rakta volna láncát, én biz' rá nem tettem volna lábamat. De nem ám!

Ezzel végig csuszattatta két ujját bajusza sudarán s a köcsög kalapu ur utmutatása nyomán elballagott a király kastélyához, mert hát úgy illik, hogy a magyar ember Budán járva, el ne kerülje a király házát.

A királyi palota kapuja előtt lecsoszogatta csizmája porát s hogy kalapját is, úgy, a hogy illik, a fal mellé kanyarintotta, bekopogott. Ahogy sarkon fordul a kapu, Dombai Tamás uramnak biz' torkán akadt szava.

A kapunyílásban olyan valamicsodás jelent meg, a minek mását de még képen se látta. Ember volt, de milyen. A fején három szögletű, olyas kalap-féle, az arca tele hold, mándlijával beillene csepürágónak, pipaszár lábán egyéb híján strimfli fityegett.

— Eb a német kutya nélkül, hát ez mi fajta? — morogta bajusza alatt Dombai Tamás uram.

— Nix hauszen, — hangzott a tele hold kellős közepéből.

Dombai Tamás uram, csak azt nézte, merre fusson, de hogy minden felül egy-egy istáblér lézengett, a kisebbik veszedelmet vá-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Budára, meg vissza.

(Dombai Tamás uram históriája.)

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Hegyháti.

Hogy megszabadult Dombai Tamás uram az istáblerek markolászó tenyereitől, fölsőhajtott:

— Uram Isten, hova leszek én e sok felemás német között.

És lelkében haza kívánczolt a maga falujába, a hol még a mester is megstüvegei, a miért hogy tetézve vitte a mércét. Nemkeringette három esztendei bírósága alatt annyi veszedelem, a mennyi eddig is már érte, pedig akadt dolga mindenféle nációval, fináncal, perzekútorral.

Szuszogva bocorgott Dombai Tamás uram a gyalogjáró szélén, mivelhogy a tarisznya minduntalan neki gabalyodott holmi üresen járó pernehájer oldalának.

Az elsőnek talált cégéres benyilóban megrostokolt. Harapni való a tarisznyából került, míg a hozzá való fél-meszelyeket a kelyher szaporázta.

A hogy elköltötte a reggelinek valót, magához szólította a kelyhert, mert hát ott-hon se költ hitelbe.

— Már most ha nem vétek szómmal,

— kérdezte Dombai Tamás uram, — merre viszen az ut Budára?

— Jaj uram bátyám, — feleli a pincér, — nagy sora van annak. Csak mindig napnyugatnak tartson, míg a Dunához ér, azon túl van Buda.

— Ugy gondoltam én is, — hagyta rá Dombai Tamás uram — s hogy húzott egyet a tarisznya szíjján, elindult napnyugatnak.

A lánchidig se istáblér, se lyukasztó német nem került útjába, de a vámos már böl-lönködött, holmi két garasoknak miatta.

A lánchidon túl csak megáll Dombai Tamás uram s szájtátva nézi azt a ménkü nagy pince tokot, a melyik a hegyoldalból feléje ásitott.

Dombai Tamás uram körül néz, nem-e akadna valaki, a ki se nem lyukasztó német, se nem istáblér, de még is tudna a nagy pince felül. Azonba' mellé kerül egy köcsög kalapu uri-forma, a kit, hogy nem volt se lyukasztó német, se istáblér megszólított:

— Ugy-e tekintetes uram, eb a német kutya nélkül, mi a szösznek vájták azt a nagy ménkü pincét. Se ajtaja, se hordaja, soh'se láttam ilyen formát.

— Nem pince az, — felelte a köcsög kalapu ur, — hanem alagut.

— Minek az? — kérdezte Dombai Tamás uram.

— Hát hogy rossz időben abba tolják a lánchidat.

Most bámult csak Dombai Tamás uram igazába'.

— Eb a német kutya nélkül, de ki-

mi fényes tanujele, micsoda köztisztelőben és közszeretőben állott a halott.

Az igazi mély részvétnek megnyilatkozása az a levél, a mit Békefi Remig egyetemi tanár a tanári karhoz intézett. A levél a következőleg hangzik: „Tekintetes Tanári Kar! Pécs két testvér-tanintézete — a főrealiskola és a főgimnázium — gyors egymásutánban ölt gyászfátyolt. Még alig, hogy hegedni kezdett az a mély seb, melyet a felejtethetetlen Incédy Dénes halála szívünkön ejtett: már is újra át kell szenvednünk a kinok kinját, Dischka Győző, a nagy tanfőúr, a tudomány jeles munkása, az edzett jellemű ember és az önzetlen jó barát elhunytakor. Csak egy évvel előbb a tek. Tanári Kar együtt könyezett velünk, a ciszterci-rend tagjaival, drága és még emlékeiben is örökké áldott Incédy Dénesünk elvesztésekor. Most meg mi ciszterciek siratjuk önkkel együtt a jeles Dischka Győzőt, a pécsi főrealiskolának messze fénylő napját, nagyérdemű igazgatóját.

Incédy és Dischka, a volt tanár és tanítvány: egy koruk. Pécs szellemi életében. A két testvér-intézetnek mind a kettő vezére, dicsősége, szelleme és forrasztéka. S ma már egyikük sincs köztünk. De megmarad és örökké él emlékü; s ez hat minden idők nemzedékeire, a kik az ifjúsáért, a magyar iskoláért és a hazai művelődésért akarnak élni és munkálkodni.

A nagy veszteség tudatában én is sűrű gyászfátyolt öltök; Önkkel együtt gyászolok; őrzöm a nagy ember emlékét, drága Incédy Dénesemmel együtt szívem utolsó dobbanásáig, maradván: Budapest, 1901. nov. 15.

A tek. Tanári Karnak a nagy fájdalmában osztozó hive:

dr. Békefi Remig, egyetemi tanár.

A pécsi joglyceum tanári kara is sietett részvétét kifejezni és a következő levelet intézte a tanári karhoz:

„Tekintetes Tanári Kar!

Öszinte fájdalommal és igaz megilletődéssel vettünk tudomást azon mérhetetlen gyászról és súlyos veszteségről, a mely a pécsi állami főrealiskolát és vele a hazai tanügyet nagyrabecsült és érdemekben megőszült igazgatójának, a magyar középiskolai oktatás munkás harcosának és kiváló szaktudósnak: Dischka Győző urnak elhunytával érte.

lasztotta s két ujját végig csusszantva bajusza jobbik sudarán, állta az atakot.

— Nix almozen, — gagyogott újra az a valamicsodás, a minek mását még képen se látta Dombai Tamás uram.

— Hát ha álmos, feküdjék le! — biztatta.

Az a valamicsodás csak néz.

— Nix ungris.

— Pugris? — majd mit mondok micsodád, — pattogott Dombai Tamás uram, — bíró viselt ember vagyok, tudom én mi a becsület.

A valamicsodás sarkon fordult s becsapta az ajtót, hogy csak úgy csilingelt az aranyos kilincse.

Dombai Tamás uram végig csusszantotta két ujját bajusza jobbik sudarán, mi közt nem szűnt meg mondása: eb a német kutya nélkül s körül tekint vajjon mi lesz. Emberek jönnek, mennek mellette, megmosolyogják s mennek tovább.

— Mi baj, földi? — kérdé egy a sok közül.

A súlyos megróbbaltatás ezen napjaiban fogadja Tek. Tanári Kar bánatos szívünk mélyéből fakadó őszinte részvétünk nyilvánítását. A megdicsőülnék felejtethetetlen emlékét halás kegyelettel őrizzük.

Pécs, 1901. nov. 15.

A pécsi püspöki joglyceum tudomány kara nevében: Szeregy József dr. és Vasváry Ferenc.

Hogy micsoda nagy tiszteletben és szeretetben állott a pécsi izraelita iskolaszéke előtt, bizonyítja az a jegyzőkönyvi kivonat, a mit a tanári karhoz intézett. Ebben a többek között ezeket írja: „A vezetése alatt állott intézetet látogató izr. vallás felekezetheli ifjúságunk hitoktatása és vallásos érzületének fejlesztése iránt mindenkoron különös érdeklődést tanusított és iskolaszékünk hivatása teljesítésében mindenha készséges támogatóra lelt benne, miért is annak emléke örökké fog élni szívünkben. — Azt hiszem, hogy a tek. iskolaszék minden egyes tagja tolmácsa vagyok, a mikor azt indítványozom (dr. Krausz Jenő iskolaszéki elnök mondta): hogy az elhunyt emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék, hogy megleghangu részvétirát menesztessék a kir. főrealiskola tekintetes Tanári testületéhez és hogy koszoru megváltás címén körünkben nyomban gyűjtendő 50 kor. küldessék a főrealiskola segély-egyletnek szegény tanulók segélyezésére.” Aztán az átirat mély fájdalmát fejezi ki a haláleset fölött.

Részvétirátokat küldöttek még a következők: br. Fejérváry Imre dr. főispán, Majorossy Imre polgármester, a pécsi főgimnáziumi tanári kara, a pécsi felsőkereskedelmi iskola tanári kara, a kulturmérnöki hivatal, Spitzkó Lajos főigazgató, Döbrössy Lajos, a tanítóképző intézet igazgatója, Kindl József, a segélyző-egylet igazgatója, Reberics Imre, a polg. leányiskola igazgatója, a magy. kir. iparfelügyelőség, a pécsi izr. fiu és leányiskola igazgatósága stb.

A ravatalra a következők küldtek koszorukat: a pécsi jogászok közül azok, a kik realiskolában végeztek középiskolájukat, Erreth Kálmán, Hoffman család, Felső kereskedelmi iskola növendékei, a főrealiskola tanári kara, Werner család, özv. Giánone, a főrealiskola ifjúsága, Kindl József, a főrealiskola VII. és VIII. osztálya, polgári fiúiskola ifjúsága, a pécsi egyházi zeneegylet, a főgimnázium tanári

kara, Erreth János képviselő, a jogakadémia tanári testülete, a pécsi kölcs. segélyző-egylet, gróf Széchényi Ferenc, Budapesten tartózkodó volt tanítványai és még igen számosan.

A gyászszertartás.

Már félhárom órakor a gyászoló közönség nagy sokasága helyezkedett el a realiskola udvarán. Ott voltak társadalmunk kiváló egyénei: báró Fejérváry Imre dr. főispán, Majorossy Imre polgármester, Erreth János, országgyűlési képviselő, Aidinger János, Kindl József a kölcs. segélyző egylet igazgatója, az ügyvédi kamara, az izr. kitközség és tanítótestület küldöttsége, a pécsi zeneegylet, Sorsich Béla őrnagy, a hadapród iskola parancsnoka, lovag Haid Sándor cs. és kir. őrnagy, a jogakadémia tanári kara, Balogh Károly, táblai tanácselnök, Hardy Sándor, törvényszéki elnök, Sável Kálmán kir. főügyész, Déván Ottó kir. főügyész. Bánfay Simon kir. közjegyző, pécsi tanító testület, Opris Péter posta igazgató, Dragonescu Döme pénzügyigazgató, Szeregy József, dr. jogliceumi igazgató, Setraka Ferenc bányagazgató, és még igen számosan a pécsi elite társadalomból.

Három óra után érkezett meg dr. Kelemen László kanonok két pap segédlettel és a kispapsággal. Méltóságteljes csend honolt a koporsó körül, a mikor felhangzott a gyászenek a papság ajkáról. A gyászszertartás befejeztével Gallovich János realiskolai tanár és helyettes igazgató remek szónoki beszédben bucsuztatta el a halottat. A költői vénával irt és a mély meghatottság hangján elmondott beszéd az egész hallgatóságot könnyre fakasztotta. A bucsuztató beszédet itt közöljük szösz szerint:

Mélyen tisztelt gyászoló közönség!

Csak néhány pillanatra kérem ki türelmüket, mielőtt drága halottunkat, kinek ravatalát fájdalommal telt szívvel álljuk körül, azon utolsó útjára kísérnők, a honnan e földön nincs visszatérés többé soha. Nehány bucsuzót kívánok neki mondani azon gyászba merült testület nevében, mely örömmel és büszkeséggel látta őt élén, s azon fájdalomba merült tanuló ifjúság nevében, mely egyik legkedveltebb és legönfeláldozóbb tanárát veszítette el benne. Érzem gyengeségemet feladatammal szemben; látásom nem elég vi-

— Nem tudom jó helyen járok-e, felelte vissza Dombai Tamás uram.

— Kit keres? — kérdezte ujfent.

— A királyt, — volt a válasz.

— Tyü, az nagy szó. Valami instancia?

— Nem a, felelte Dombai Tamás uram, — de, hogy itt járok, már csak nem kerülöm el a házat.

— Jó helyen jár, ez a királyi palota.

— Ugy-e, ippeg most zörgettem be, de hát, eb a német kutya nélkül, nem tudok eligazodni cselédjével.

— Hja, talán nem tud németül?

— Nem veszi be a gyomrom.

— Akkor biz itt el nem igazodik.

— Nem-e?

— Nem bizony.

— Eb a német kutya nélkül, hát talán elhibáztam a járást, — mokánykodott Dombai Tamás uram, — mert hogy Magyarországon, az ország szívében csak magyarul beszélnek tán?

— Ha nem németül.

— És kik beszélnek németül?

— A magyarok.

— Hát Talián országban, hogy beszélnek?

— Taliánul.

— Hát a muszkáéknál?

— Muszkául.

De erre már fölfortyant Dombai Tamás uram.

— Eb a német kutya nélkül, hát csak a magyar rösteli a nyelvét? Nem is csoda, hogy pusztul a magyar. Isten keze rajta. Ár-viz, filoxera, liberális kormány, meg ahány féreg van, mind a magyaron rágódik, de ugy kell neki, hadd pusztuljon, amiért még a saját nyelvét is eltagadja. De meg is mondom a királynak, ne tölje maga mellett ezt a sok telemás nációt.

— Nem oda Buda, — szól vissza az ismeretlen.

— He.

— Hát csak, hogy nem beszél a királylyal.

— Nem-e? — ámult el Dombai Tamás uram. — pedig azonnal.

— Ugy, ha Bécsbe megy.

**LEGNAGYOBB és
LEGOLCSÓBB
BUTOR-RAKTÁR
PÉCSETT,**

Siklósi-országut 44. sz. a., a Mátyás Király átellenében.

Nagy választék, mindennemű fa, vas és kárpitozott butorokban a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben.

Ismét eladóknak, vendéglősöknek és nagyobb berendezéseknek, egyeseknek s

10% árengedmény.

FRIEDMANN KÁROLY.

lágos, fátoly takarja, elmém tán esetlen, a fájdalom terhe nyomja, s az elhunyt barátai és tisztelői azt mondhatják: a beszéd, melyet emlékéim illetem, nem talál, a kép, melyet róla festek, halavány, de ti, szeretett karsaik, kik miként én is, áldásos pályáján társaiként állottatok oldalán s ti, ki tanítványai voltatok, érezni fogjátok hangom melegén, hogy közel járok szívetekhez, hogy szavaimból az a mindenható szeretet szól, mely őt munkásságában mindenkor vezette s mely tudom, most az emlékezés adója gyanánt sokkal édesebb neki, mint bármily szó, mely szerény lelkét tanúságra hívja.

Igazi emberszeretet s egy — korunkban már tűnedezni kezdő ideális lelkesedés vonzotta és fűzte őt azon pályához, mely az emberiségnek mindeddig a legnagyobb, a legterhesebb s a legönzettelenebb szolgálatokat tette. Eszményeinek élve s a gondjaira és erkölcsi felelősségére bízott ifjúság testi és lelki üdvének megalapításán és biztosításán fáradozva pezsgett a vér e férfiu ereiben, dobogott szíve a szeretettől, hevült keble a szépet, jóért s igazért, s íme, oly sok nemes eszme, oly sok fenséges gondolat, annyi tudás, annyi érzés, annyi szeretet — mind itt hevernek e koporsóban, sajnos e földön többé már nem értékesíthető romokban.

Rajta is, kit már a kivívott siker s az elért lényes eredmények babérkoszorúja díszített, beteljesedett az ő-kori bölcs ama állítása, hogy minél több eredményt mutatnak fel a nagy szellemek, annál többre vágyunk, mert a szellem, e nyughatatlan erő nem hagyja nyugodni az embert. Neki volt már boldog családi élete, volt gyengéd, művelt neje, ki a hitves s a jó anyák mintaképét képezte, voltak elismert, nagy érdemei, nyugodhatott volna már babérain, de az emberiség javáért hevülve, folyton többre vágyott, azonban a beteges test nem bírta tovább az erős lelket, az erős lélek elszállt s az a fájdalom, melyet az ő tagjai nem éreznek többé, most a mi keblünkre, a mi szívünkre nehezedik, mert mi tudjuk, mi érezzük legjobban, hogy mit veszítettünk benne. Mi tapasztaltuk legelőször, hogy úgy reánk, mint az ifjúságra, mily jótékony hatása volt az ő önfeláldozó buzgósága. Fájó szívvel látjuk, ha a szél letör egy-egy csemetét, ha kialszik egy fiatal élet, mely oly sokat ígért, s melyhez annyi remény fűződött; fájó szívvel látjuk és megdöbbenünk,

— Mi a szösznek mennék én Bécsbe?
— Hát ha beszélni akar a királylyal,
— De már ha a római pápánál van dolgom, csak nem megyek Debrecenbe.
— Pedig a király Bécsben lakik.
— Az magyar király?
— Az.
— Bécsben lakik?
— Ott. Ide bucsu napján, meg szenteléskor látogat el.

Dombai Tamás uram két ujjával végig csusszant a bajusza jobbik sudarán és nagyot fohászkozott.

— Eb a német kutya nélkül, hát ippe mint követválasztáskor. Egy sógorom volt, a Fityók Peti, annak is behorpasztom a feje bubját, a miért, hogy nem oda szavazott, a hova jegyző komandérozott, aztán körül nézek, ihol la, a sásdi követ Pesten van.

Dombai Tamás uram két ujjával végig csusszant bajusza jobbik sudarán és vissza fordult Pestnek.

— Megnézem a követet, — beszélte magához, — besülettel viseli-e a járás képét.

És nagy szomorúan ballagott át a lánchidon, hogy megnézze a követet, a kiért egyetlen egy sógorának, a Fityók Petinek is behorpasztotta a feje bubját, a miért, hogy nem oda szavalt, a hova a jegyző komandérozott, s hogy körültekintett, eb a német kutya nélkül: a sásdi követ Pesten volt.

ha a villám lesújtja a büszke tölgyet s a létküzdelem kioltja az erős férfi életét, de talán az a fájdalom a legérzékenyebb szívünknek, mikor azt látjuk kimulni, a kihez mindennapi munkánk kedves emlékei fűződnek. Sajnáljuk a kert vén fáját, melynek árnya alatt annyszor pihenünk, épúgy megkönyezzük az aggodalmakat, kiknek elvesztése mintegy rendes figyelemztetés arra, hogy egy szerető szívvel ismét szegényebbek vagyunk! Hiába vigasztal az ész szava, hogy az érett gyümölcsnek le kell hullani, hogy a vén fa elkorhad és saját súlya alatt esik össze, hogy a természet kérelhetetlen törvénye szerint egy születésért egy halállal vagyunk adósok; az ész szava nem tudja annyira meggyőzni szívünket, hogy ne érezze a fájdalmat s meg ne könyezzük azt, kinek lényé összeforrott életünk emlékeivel.

Hogy ne fájlalnánk az ő elvesztést mi, karsaik, kik a vérség kötelékénél erősebb kapcsolatokkal forrottunk szívéhez s kik vele együtt ohajtottunk alkotni szépet, dicőt s nagyot.

Oh, ha majd mindennapi munkához indulva, nem lelünk többé megszokott helyedre, szeretett karsaunk, hol keressük téged? Ha a küzdelemben csüggedünk, hol várunk buzdító szavakra! Ha az élet bajai csordultig töltik szívünket, hol találjuk vigasztaló, meleg baráti kebledet. Elémult beszédes ajkad; megdermedt munkás kezéd, kihűlt meleg baráti kebled. Csak most érezzük, most tudjuk, mit veszítettünk benned! De bár egyéni éltedet megsemmisítette a mindent elnyelő enyészet, a te távozásoddal nem csak a hirtelenséget magában rejtő hant marad vissza, hanem itt maradnak fennkölt műveid, melyeket lelkesen megalkottál s itt marad emlékezeted. E drága emlékezet éltünk végéig hirdetni fogja, hogy mink voltál te nekünk.

Ennek emlékéül felveszszük a kezeiből kihullott fegyvert s küzdünk velük azon magasztos eszmékért, melyeknek éltedet szentelted. Magunkkal viszzük azon tántoríthatatlan hitet, hogy nincs oly akadály, a melyet kitartó lelkesedéssel le ne győzhethetünk; magunkkal viszzük azt az erős hitet, hogy az általad oly magasra emelt intézménynek továbbra is virágozni s a lelket betöltött nagy eszméknek diadalnaskodniok kell.

Buzdítson erre elszállt szellemed s ha majd sirod felől hűs esti szellő lengedez felénk, szólj benne mi hozzánk; erősítsd csüggedő erőnket s ott fent, hova szellemed elköltözött, leld meg az igazak nyugalma!

Isten veled!

A magasszárnyalásu, költői fordulatokban gazdag beszéd elhangzásával az énekhar egy mély érzelmű, »A béke, az áldott lebeg itt lenn...« kezdetű dalt énekelte el. S a mikor a gyászos akkordok végkép elhangzottak, a nehéz érekeporsót drága tartalmával kivitték a halottas kocsi.

A menet.

Négy óra felé járt már, a mikor a gyászmenet a gyalogjárókat teljesen megtöltő közönség sorfala között elindult az intézet Zrínyi-utcai kapujától. Ekkor a menet eleje már a Király-utca elején volt. Résztvettek benne a reáliskola és a főgimnázium növendékei tanáraik vezetése alatt, a pécsi tanítóképző tanulói, a pécsi felsőkereskedelmi iskola növendékei, a polgári fiúiskola, a joghallgatók egy része, a különböző egyesületek küldöttségei, törvényhatóságok és társadalmunk számos kiváló egyénisége. A halottas kocsi előtt haladt a koszorúkkal teljesen megrakott koszorúskocsi; maga a gyászokocsi is tele volt koszorúval. A halottas kocsi körül haladtak a temetkezési vállalat emberei, kezükben halványan pislogó gyertyákkal.

A halottaskocsi után gyalog ment a gyászoló család és az elhunyt sok barátja.

A merre a gyászmenet elhaladt, mindenütt sűrű tömegekben állott a közönség. A menet a Gyár-utcának föl, a Ferenciek-utca-

ján, a Király-utcán és a Kossuth Lajos-utcán végig haladt, le a Buza téren a temetőbe.

Alkonyat felé hajlott már, a mikor a menet a temetőbe ért a hol újból beszentelték a halottat, mely után az elhunyt egykori tanítványa, Visnya Aladár, műgyógytemi tanárságát bucsuztatott mondott. A halott volt tanítványai nevében beszélt. Abból indult ki, hogy e váratlan gyász meghusított a kedves tervet, hogy a volt tanítványok, a szülők és a város közönsége egy örömnünepély keretében róják le a hála és a szeretet a lóját. De így is imponánsan nyilatkozik meg, hogy működése maradandó nyomokat hagyott és emléke sokáig fog élni egy nemzedék szívében. Hogy e vigasztaló momentum még erősebb legyen, fogadalomra hívta föl társait, őrizték meg az elme és szív azon kincseit, melyeket tőle nyertek. Ugymond, ezzel bucsuzhatnak el legmáltóbban a szeretett halottól.

Utána felhangzott az énekhar, a mely Eckhardt Antal »Nézd őh ember, mint váltja fel...« kezdetű gyászdalt énekelte el. Aztán a koporsót levitték a kápolna kriptájába, hogy addig nyugodjék ott a halott, míg a város által készített dísz-sírhely elkészül.

Ezzel a gyászszertartás véget ért és a közönség meghatottan távozott a temetőből, szívében a kegyelet adójával.

Hogy minő érdemek koszorúzzák az elhunyt működését, bizonyítja az is, hogy a városi tanács szombati ülésében elhatározta, hogy a mostani Kert-utcat *Dischka Győző* utcának kereszteli el a halott emlékére.

A gyászmise.

A halott lelkiüdvéért a székesegyházban és az izr. imaházban ma délelőtt gyászsztentisztelet volt. A katolikus ifjúság a székesegyházba vonult és az izraelita tanulók az imaházba. A székesegyházban a misét Kelemen László dr. kanonok tartotta nagy segédlettel. A misén résztvettek a különböző hatóságok fejei és a tanintézetek tanárai. Az izraelita imaházban a gyászsztentiszteletet Perlis Ármin, főrabbi tartotta, mely után remek szónoklatot mondott. Az énekhar »Sjha az isten kedvesinket életükből kiszólítja« kezdetű gyászdalt énekelte. Majd Ernster Géza főkantort »kádís« imát mondott az elhunyt lelkiüdvéért. Ezzel a gyászsztentisztelet véget ért.

H i r e k.

Pécs, 1901. nov. 18.

Napirend 1901. november 19-én.

Naptár: kedd, nov. 19. — Róm. kath.: Erzsébet. — Prot.: Erzsébet. — Görög-kel.: (nov 6.) Pál. — Zsidó: Kiszlev 8. — Nap kél 6 óra 57 perckor; nyugszik 4 óra 2 perckor. — Hold kél délen 24 perckor; nyugszik 11 óra 41 perckor éjjel. — Hold első negyeye 9 óra 23 perckor délelőtt.

Időjelzés. A központi meteorologia intézet, jelzése szerint: enyhe idő, sok helyen csapadék várható.

Színház: »Zsidónő«; opera.

— (Erzsébet.) Három éve már, hogy a kapucinusok bécsi kápolnájának sírboltjába helyezték Erzsébet királyasszonyt. A siri álmát alvó királyasszony emléke azonban él a magyar nép lelkében és évről-évre megünnepli november 19. napját. Ekkor van Erzsébet napja, a nagy asszony névünnepe. Pécs város közönsége is kegyelettel emlékezik meg e napon feledhetlen emlékü királynéjáról. Az iskolákban gyászünnepet tartanak holnap (kedden), hogy kegyeletes szeretettel emlékezzenek meg Erzsébet királynénkról.

— (Felolvasó és zeneestély.) A »Pécsvidéki Tanítónők Egyesülete«, mely a a téli évad alatt egyesülete tagjainak és a tanügy iránt érdeklődő közönségnek gyakran szerez élvezetes estéivel kellemes szórazást, az idei szezonban tegnap este tar-

totta első felolvasó estélyét a »Vigadó« nagytermében, mely dacára annak, hogy városunk közönsége tegnap igen sok helyen volt elfoglalva, szépen megtelt érdeklődő közönséggel. Az érdekes mű-oru felolvasó- és zeneestélyt *Bartosságh* Józsa nyitotta meg, ki »Rákóczy Ferenc emlékezete« címmel igen érdekes, történelmi tárgyú felolvasást tartott, melyet a jelen voltak zajos tapsal jutalmaztak. A műsor második számát a *Girardi* nővérek pompás hegedűjátéka töltötte be. A szereplő hölgyek Danela: »Resignation« című valóban finom zenei alkotását adtak elő kitűnő s teljes ismerést érdemlő precíz technikával. Zajos tapsvihar jutalmazta *Bolgár* Kálmán szereplését, ki »Egy-két költemény« címmel néhány igen hangulatos, saját szerzeményű költeményét olvasta fel. A program következő számaként színtársulatunk közkedvelt naivája, *Csige* Ilonka, Ilosvai Hugónak »A kis kíváncsi« című bájos monológiát adta elő oly kitűnően, s közvetlen természetességgel juttatva érvényre a kíváncsi kis leányok bájos naivitását, hogy méltán megérdemelte azt a percekig tartó, rengeteg tapsvihart, mely a monolog után a hallgatóság köréből kitört. Valóban nagy élvezetet nyújtott a jelen voltoknak *Csernits* Jenő joghallgató éneke, ki az ő érces, erőteljes és tisztán csengő baritonján Loswe: »Az anyai szív« című műdalát és Nástler: »Sákingeni trombitás«-ának nagy áriáját énekelte, *Antoni* Miklós diszkrét és precíz zongorakiséréte mellett. Az érdekes estély műsorát *Kopp* Irma cimbalom játéka fejezte be, ki

igen szép előadásban néhány magyar népdalt játszott el. — A »Pécsvidéki Tanítónők Egyesülete« tegnap délutáni vállalkozásával ismét nyilvánvaló tanujelét adta életrevalóságának s a vállalkozás sikere bizonyára arra fogja indítani a törekvő egyesületet, hogy tagjait a szezon alatt minél gyakrabban részesítse hasonló élvezetekben.

— (**Kitüntetett pénzügyigazgatók.**) A király *Illic* Szilárd kir. pénzügyi tanácsos varasdi kir. pénzügyigazgatót, a királyi tanácsosi cím díjmentes adományozásával, a hatodik fizetési osztályban rendszeresített illetményekkel, varasdi kir. pénzügyigazgatóvá ki-nevezte és *Perok* Fülöp, kir. pénzügyi tanácsos zágrábi második pénzügyigazgató helyettesnek a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— (**A Nemzeti Kaszinó Vörösmarthy-estélye.**) Most már végleg meg van állapítva a Nemzeti Kaszinó Vörösmarthy estélyének határnapja. Az estély a *jövő hó hetedikén* (szombaton) lesz s mint már jeleztük is, közreműködni fognak rajta *Littkéné Komáromi* Mariska urnő, *Opris* Valéria urnő, dr. *Vass* Bertalan, főgimnáziumi igazgató, ki felolvasást tart és *Pete* Lajos, a kitűnő zongora-virtuoz.

— (**Névnapi ünnepély.**) *Mathé* Ödön főszolgabírónál szombaton, f. hó 16-án névnapi alkalmából Sásdon tisztelegtek a járásbeli jegyzők, délből pedig a kaszinó nagytermében sikerült bankett volt a főbíró tiszteletére, melyen a sásdi intelligencia nagy

számmal vett részt. A banketten számos felköszöntő hangzott el s a járási jegyzői kar nevében üdvözlő sürgönyt is küldtek a főispánhoz.

— (**Telefon Kaposvározt.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Kaposvározt városi távbeszélő hálózatot létesített, mely 1901. évi november 12-én a közhasználatnak átadott. E hálózat központja az ottani posta- és távirdahivatalnál rendeztetett be, mely hétköznapokon és ünnepnapokon teljes nappali, vasárnapokon pedig korlátozott nappali távbeszélő szolgálatot tart. Az előfizetési díj évi 120 korona. A nevezett városi távbeszélőhálózat 1901. november 14-től kezdve egyszersmind bevonatott a belföldi helyközi forgalomba is.

— (**Névmagyarosítás.**) *Berger* József, osztrói illetőségű, kartali lakos, vezetéknevét Bokorra magyarosította.

— (**A Mohácsi Katholikus Leányegylet**) saját könyvtára javára november hó 24-én (vasárnap) saját helyiségében Mohácson működő előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot tart. Helyárak: I. hely 1 korona. II. hely 80 fillér. Állóhely 60 fillér. Kezdete este pontban 8 órakor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Színpadra kerül: I. Valami hibája van. Vigjáték egy felvonásban. *Irta* Gondinet. Fordította *Gabányi* Előadja: *Hubay* József, *Hartmann* Juliska, *Várady* János és *Visegrády* Emma. II. Handwerksbursch. Vigjáték egy felvonásban. *Irta* Joachim Ágoston, Előadja: *Kárlích* Lajos, *Kovács* Ilona, *Ács* Kázmér, *Rukóber* Mariska, k. a. *Várady* János, *Bár-*

Ez a fickó Máriára vetette ki hálóját. Akkor tűnt fel ez nekem, a mikor egy alkalommal Ábel erre lovagolt az iskola felé, hogy velem valami földbérletről értekezzen. Az iskolaablakon keresztül értekeztem vele és Mari éppen ott ült annál az ablaknál, a legfelső pad szélén.

A leány nem mert felnézni a könyvből, de láttam, hogy az arca úgy lángolt, mint a pipacs és a mikor Ábel ellovagolt, kezébe vette vastag hajfonatát és belső felindulásában fogaival tépdeste szálait.

— Égő szerelem.

— Igen, orvos ur, égő szerelem, én is már sokszor gondoltam. De nagyon korán termett meg benne. Mikor nálam kijárta az iskolát, Tondernba ment rokonaihoz. Akkortájt Heiberg birtokon, melyet atyja birt, nagy zürzavar volt. Péterinek igen kiállhatatlan, gögös és nyelver felesége lévén, a mi annyira elkéséltette, hogy ivásnak adta magát. Pálkás, butikos, részeg himpellér lett belőle s így lelte halálát.

Egy este részeg fővel feküdt le a pajtába, s nem ügyelt égő pipájára s így történt meg, hogy egyszerre lángban állt az egész épület. — A lakó épületet valami keservesen, sok fáradsággal sikerült megmenteni. Az öreg azonban harmadnapra ráment. Szélütés érte, úgy hiszem a nagy ijedségtől. A népek persze azt beszélték, hogy azért gyújtotta föl a birtokát, mert a biztosítási összegre fájt a foga; aztán, hogy harmadnapra megmérgezte volna magát, mert félt, hogy a vizsgálat alkalmával kiderül bűnös cselekedete.

— A népek beszélték így?

okoztam önnek. S talán felesleges is volt elmondanom, mert atyja által ezt ön mind jobban tudhatja.

— Nem Merten ur, ezt éppen nem tudtam, s kérem, beszéljen még többet e tárgyról, mert ez engem kiválszó érdekel.

— Igen. Tehát a régmúlt időkről óhajt ön többet hallani.

— Jó. De pár perc múlva vihart várhatunk, ezért talán ha úgy tetszik, bemehetnék a lakásba. Én ugyanis itt lakom még a régi iskola épületben, a fiatalok pedig az azóta hozzáépített új iskolába rendeztek be maguknak lakást. A vőm, mint tán már tudja, az én helyemet foglalta el, s én csak néha segítek neki valamit az iskolai teendőkhöz.

Követtem az öreget a lakásba. Régi ismerős épület volt ez; a lakásban is sokszor a megfordultam. Ott ültem sokszor a tengerfelé nyíló kis ablaknál, táblával, palavesszővel kezemben. A különórát itt adta nekem gyermekkoromban Merten ur.

Ugyan arra a helyre ültem most is. Az ablakból a hardevillei birtokot lehetett látni, s most még élénken tárult elém a múlt, mind annak előtte,

Merten, kialudt pipájára gyulát tartva, majd beszélni kezdett.

— Igen, így volt valamikor régen, mikor még ön is itt ült táblával, palavesszővel és készítette a számtani feladványokat. Most már egész más módszereket vezettek be az iskolákba is, amelyen én már nem tudok eligazodni

Ilyen az a tanítási módszer: mindig forgatják; változtatják, úgy, hogy az újabb nemzedéknek már kü-

sánsky József, Hebay József, Winkert József és ifj. Szingstein János. III. Isten akaratára. Irta Vörösmarty Mihály. Szavalja Visegrády Emma k. a. Előadás után tánc lesz.

— **(Főhadnagyból végrehajtó.)**

A m. kir. pénzügyminiszter a zágrábi kir. pénzügyigazgatóságához Belosevics János m. kir. honvédfőhadnagyot állami végrehajtóvá ideiglenes minőségben kinevezte.

— **(A vidéki bejelentő hivatalok.)** A vidék nagyobb városaiban, így tehát Pécsen is, létesítendő bejelentési hivatal fölállításának előmunkálatain serényen dolgoznak, mert a legtöbb helyen már január hó elsejével meg akarják kezdeni a működést. A vidéki bejelentőhivatalok a székesfevárosi államrendőrségi bejelentési hivatal mintájára készülnek. A hivatalos teendőket a nagyobb városokban egy hivatalfőnök, egy őrnök és egy díjnok fogja végezni, önállóan működő bejelentési hivatalok csak a nagyobb városokban lesznek, míg a községekben az ezirányú teendőket a jegyzői hivatal fogja végezni. Az állandó lakosok és átutazók ugyanis január elsejétől kezdve kötelezőleg nyilvántartandók.

— **(Pályázatok)** a hegyháti járás Abaliget községe egy segédjegyzői állásra hirdet pályázatot. Pályázati kérvények a hegyháti járás főszolgabírájához f. é. december hó 5-éig nyújtandók be. A választást f. é. december hó 7-én d. e. 10 órakor tartják meg. Üresedésben van még ugyane járás bikali és magyarszéki körjegyzőségeinél egy-egy segédjegyzői állás. Az előbbire december hó 2.

az utóbbira december hó 3-ik napjáig adandók be a pályázati kérvények a járás főszolgabírájához.

— **(Gyűjtés tűzkárosultaknak.)**

A szatmármegyei Pustahideg-kuton a közelmultban oly óriási tűzvész pusztított, melynek következtében körülbelül 28 lakóház és meléképületeik a tűz martaléka lettek, miáltal 180 tagból álló 30 család teljesen tönkrement. E tűzkárosultak javára, Szatmármegye alispánja megkeresésére Baranyavármegye alispánja gyűjtést rendez, illetve ennek fogantatására a járási főszolgabírókat és a községi elöljáróságokat utasította. A netáni adományok 1902. évi január hó 30-ig terjesztendők az alispánhoz.

— **(Haláloszás.)** Bányai Mihályné szül. Vince Borbála, életének 32-ik évében tegnap (vasárnap) reggel meghalt. Temetése ma délután volt a Király-utca 15. számú házból a budaikülvárosi temetőbe. Lelkiudveért az engesztelőmisét holnap (kedden) délelőtt 9 órakor tartják a belvárosi plébániatemplomban. A korán elhunyt sokat szenvedett fiatal asszonyt férje, Bányai Mihály fér-fiszabó, fia és széleskörű rokonság gyászolja.

— **(Hirtelen halál.)** Baumgartl Ilonát, egyik városi kézbesítő feleségét, tegnap nagybetegen bevitték a városi kórházba, hol a felvétel után az asszony meghalt. Holt testét orvosrendőrileg fogják boncolni, hogy a hirtelen halál okát megállapítsák.

— **(Földmivesek népgyűlése.)** A pécsi és vidéki földmivesmunkások tegnap délelőtt 10 órakor népgyűlést tartottak a gyár-u. 7. szám alatti helyiségben. A nép-

gyűlés elnöke Jóna Gábor, alelnöke Göllöncsér József és jegyzője Berki Ferenc volt. A népgyűlésen panaszos hangok emelkedtek a miatt, hogy a földmivesmunkások egyletének alapszabályait a belügyminiszterium még nem hagyta jóvá. Először azt akarták, hogy a jóváhagyást küldöttségileg megsürgetik; de ettől eltekintettek és elhatározták, hogy Majorossy Imre polgármesternek bejelentik, hogy az egylet nem vár a késedelmeskedő jóváhagyásra s működését megkezdi. Egyébként pedig a népgyűlésen a földmivesmunkások helyzetéről beszéltek s a tárgyhoz Parcsika József, Végh József, Hetl Péter s még többen szóltak hozzá. A gyűlés délből ért véget.

— **(Az ibafai négyszeres gyilkossághoz.)** Lapunk legutóbbi számában terjedelmes cikkben adtunk hírt arról a borzalmas, négyszeres gyilkosságról, melyet ifj. Schreiber Jánosné ibafai lakosnő követett el, ki aztán önmagát is felakasztotta. Ma délelőtt érkezett be a pécsi kir. ügyészséghez a rémületes gyilkosság áldozatainak hulláiról felvett boncjegyzőkönyv, melynek tanúsága szerint ifj. Schreiber Jánosné mind a négy gyermeket, kendő vagy kötél használatával, saját kezével fojtotta meg.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következő jelentést adta ki: Folyó hó 17-én reggel 6 órakor a tettyei vize tartóban 1000, az ellentartóban 700 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 675 köbméternek találtatott. Folyó hó 18-án reggel 6 órakor a tettyei

lön nyolc osztályos észszel kell a világra jönni, hogy mindent megérthessen pár év múlva az első elemiben.

— Igen, majd úgy — van.

Egy kis szünetet tartva folytatta.

Az ön gyermekkor arca, minél tovább nézem, annál jobban, ujul fel előttem. — Ugyebár ön is pap lett, mint az édes atyja?

— Nem. Orvos, feleltem úgy futólag, amit az öreg alig látszott megérteni, mert csak fejével bolintott rá, s aztán mintha gondolatokba merült volna, ült kis ideig kopott karszékeiben.

A csendet én törtem meg.

— A régi idő ismerőséből ugyancsak kevesen lehetnek életben.

— Ugyszólván mind kihaltak; magam is már a nyolcvanadik évet gázolom.

— De azért csak van közülök néhány életben; — Nilsen Ábel . . . Péteri Mária. — A lehető legártatlanabbul éjtettem ki ez utóbbi nevet, mindazonáltal az öreg figyelmét felkeltém. Szólt is.

— Hogy jutott eszébe ez a nő?

— Nem tudom. Egyik név felkelti a másikat . . .

És . . . vágott szavamba — egyik emlékezet felidézi a többi.

Magam is, ha vissza gondolok arra a tüzre . . . azokra az eseményekre, amelyek akkor lejátszódtak . . . A további szavakat nem fejezte ki Merten.

En elérkezettnek véltem az időt, melyben tulajdonképeni célomról némi információt nyerhetnék. Nem volt ugyan sejtelmem sem a később hallott történetek kap-

csolatosságáról, csak részleteket számítottam hallani egyről-másról.

— Kérem Merten ur, beszéljen bővebben arról a tüzről; Nilsen Ábelről és Péteri Máriáról, aki úgy tudom önnek tanítványa is volt.

Igen, a ki tanítványom is volt . . . Meg a tüzről.

Mondhatom nagyon korán tüzelt nála, itt belül a keblében. Én legalább azt hiszem. Csak látta volna ön annak a leánynak, nagy, villogó tüzes szemeit. — Olyan volt az mind két égő gyertya, fáklya, — vagy tudom is én mi. Mondtam is neki sokszor:

— Te Mari vigyáz! Ne vesd nagyon a férfiakra a szemeidet, mert az Isten meglát! Ez akkori időben volt amikor még az atyja élt. Később még szebb lett. A szép szemekhez csinos arcot, dús sötét haját is adott az Isten neki. A test, gyönyörű alkotás volt. Telt idomairól, vagy tizennyolc évesnek lehetett volna itélni, pedig csak tizenöt volt.

Egy tanító többet vesz észre növendékein, mint talán a szülők. Én is nagyon jól tudtam, kinn feledte Mari legtöbbször a szemeit. — Igaz, hogy Ábel is szép férfi volt . . .

— Ábel? — vágtam kérdőleg szavaiba.

— Igen, Ábel. Majd elmondom. Az atyja akkor telepedett le a falunkban. Pestről jött ide s megvette a birtokot. Ábel vezette részben a gazdaságot, ugyancsak ő ügyelt fel a munkásokra, lóhátról osztogatta parancsait a cselédségnek. Nagyon sokat szeretett a fehérréppel foglalkozni. Azt hiszem a városi iskolából is valami ilyen piszkos cselekedetért tették ki.

viztartóban 1000, az ellentartóban 830 kbm. víz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 675 köbméternek találtatott.

— **(Szétrobbant dinamit patron.)** A bányatelepi uton tegnap a késő délutáni órákban könnyen végzetessé válhatott robbanás történt. *Hercel* József kőfejtő munkás néhány nap óta azzal volt elfoglalva, hogy a fejtéshez néhány köréteget meglazítson. Baj nélkül folyt a munka néhány napig, míg tegnap estefelé *Hercel* oly vigyázatlanul rakta el az egyik dinamit töltényt, hogy ez fészere nélkül felrobbant. Szerencsére nagy baj nem történt, minthogy a töltény szerte repülő szilánkjai a vigyázatlan munkás arcán és kezén jelentéktelen sérüléseket okozott.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Somogy vármegyében a szomajomi anyakönyvi kerületbe *Mácsovics* Lajos segédjegyzőt, a drávafokiba *Stromár* Miklós segédjegyzőt, a somogyváriba *ij. Kálmán* Dezső segédjegyzőt, a ságváriba *Aigner* Dénes segédjegyzőt, továbbá a szakácsiba *Novotny* Emil segédjegyzőt, a szillibe *Héjjas* István segédjegyzőt és végül a gamásiba *Szentiványi* Elemér segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és *Novotny* Emil, *Héjjas* István és *Szentiványi* Elemér kivételével valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel megbízta.

— **(Vérengzés a sétatéren.)** Vértört meg a mi sétatérünket, igen; vér hullott ott, és pedig ma délből. Ép a mikor a legtöbben mentek arra, a »posztos« rendőr kivont karddal, hadonászva rohant a sétatéren és vad kétségbeeséssel, vérbenforgó szemekkel kiáltotta:

— Fogják meg, fogják meg!

Vele szemben az alsósétaterről szaladt egy őrmester, a ki szintén kivont karddal vetette magát a delikvens után. Megindult a vad hajsz. Kergetőzött a két »kardos« ur, míg a rendőr nagy diadallal lesujtotta a szökevényt. A kard talált és nyomban meleg, piros vér hullott a földre. Aztán fölkapta két hosszú fülénél és diadalmában vitte föl a rendőrségre... Egy szegény mezei nyúl volt, a mely nem tudható módon került oda. Nem baj, ha nyúl is, de fogott valamit a rendőrség. Igaz, nem Kecskeméthy, pedig ezt szeretne legjobban fogni.

— **(Csillárok, villamos lámpák és minden alkatrészek külön.)** A villamos világítás egyre nagyobb tért hódít, ez az újítás nemcsak célszerű, de a legkellemesebbek egyike, szinte örül az ember, midőn a villamos lámpákat látja. Különösen a magánlakások fényét és elegáns előkelőségét emelik a villamos lámpák és csillárok. Ily csillárokból álló és függő lámpákból bámulatosan szép és finom izlésű, művészies kivitelű példányok láthatók *Schönwald* Imre ékszerész- és műkereskedő király-utcai villamos tárgyak külön osztályában. Ezenkívül rendkívül nagy választék van villamos körtékben (izzó lámpa), a melyek nemcsak a legkitünőbb minőségűek, de egyúttal rendkívül olcsók. — E cikkekből a cég ezentúl tetemesen nagyobb készletet tart, hogy a folyton fokozódó keresletnek megfelelhessen. Ép azért, a ki a lakásába villamos világítást bevezeti, mulasztást követ el, ha e szép rakományt meg nem tekinti és *Schönwald* rendkívül olcsó áraival meg nem ismerkedik.

Művészet, irodalom.

○ A tegnapi előadások. Zsufolt ház előtt került színre tegnap délután a mi színházi közönségünknek egyik kedvenc operája a »Troubadour«, melyben szintársulatunk primadonnája *Márkus* Aranka ismét igen szép sikereket aratott. A majdnem minden énekszám után felhangzott viharos tapsokból, méltán vették ki részüket *Kozma* István és *Mezey* Andor is. A délutáni előadás csak fél hat órákor ért véget.

Este már jóval kevesebb, alig félház nézte végig a »Betyár Kendője« előadását, pedig ez a darab tényleg olyan, mintha csak a vasárnapi színházi publikum számára íródott volna. Az előadás a jobbak közül való volt. *Thury* Elemér pompásan alakította a feleséggyilkos betyárt s mindvégig természetes és közvetlen maradt játékában. Teljes ismerés illeti *Miklós* Ilonát, ki Böske szerepében nem egyszer tapsra ragadta a közönséget. V. *Agh* Ilona a feleséggyilkos édes anyjának szerepében, *Nagy* Vilma pedig, mint özv. Ónodyné igen jól játszották meg szerepeiket.

Staud Margit a ledér Zsófia alakját nem csak nagy természetességgel játszotta meg, hanem népdalait is igen szépen énekelte. A többi szereplők is: *Pesti*, *Kardos*, *Molnár*, *Szilágyi* és *Fekete* is igen jól megállták helyüket. — A darab, melynek rendezése ellen nem lehet kifogás, esti tíz órára ért véget.

Folyó szám 53. Idénybérlet 53. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, november 19-én:

Zsidónő.

Opera.

Személyek:

Arnold, a helytartó unokája és a császári hadak vezére *Staud* Margit
Izabella, jegyese *M. Kapossi* J.
Brogni de St. Mers, a templom rend nagy perjele *Mezey* Andor
Eleázár, ékszerárus *Kozma* Pista
Recha, leánya *Márkus* A.
Theobald, polgármester *Szilágyi* A.

Szerdán, november hó 20-én:

Don Pietro carusz.

Bracco színműve.

Ezt követi:

Parasztbecsület.

Mascagni operája.

Csüörtök, Gyurkovics leányok, énekes életkép
Péntek, Kis szökevény operet.
Szombat, Napfogyatkozás vigjáték.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. nov. 18. délután 2 órákor.

Barometer (redukált) = 770.1 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 5.0 °C.

maximuma: 9.5 °C.
minimuma: — 2.9 °C. } tegnapi.

Páranymás: 3.2 mm.

Relatív nedvesség: 49. %

Felhőzet: 7° Alt. Cum.

Szélirány s erő: N. 2. —

Csapadék 24 órai: 0 Harmatp-8.5 °C

Vált. hűvös i. v. éjjeli fagy.

Dr. Öirer.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november hó 18-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.)

A Ház mai ülésén *Apponyi* Albert gróf elnökölt, ki ülés előtt *Révai* és *Fassie* képviselőket végleg igazoltaknak jelenti ki, majd az elmaradt bírálók leteszik az esküt.

A felirati vitát *Beöthy* kezdi el, ki élesen elítéli az 1875 óta fennálló kormányzati rendszert, különösen a *Bánffy* kormányt. Az önálló vámterületet sürgeti, Széll szemben kijelenti, hogy a kuriai bíráskodásról szóló és az összeférhetetlenségi törvény csak fél rendszabályok, hanem intézményes biztosítékok szükségese, nemcsak némely, hanem teljes rendszerváltoztatás. *Széll* Kálmán különben a »Tisza lexet« is elsőnek irta alá.

Széll Kálmán közbeszól: Nem igaz! *Beöthy* nem fogadja el a javaslatokat.

Kubik személyes kérdésben kijelenti, hogy *Széll* Kálmán nem elsőnek irta alá a Tisza-lexet.

Széll Kálmán, nem várta volna *Beöthy*-től a támadást, mert bajövetelét maga is óhajtotta. Kossuth felirati javaslatával foglalkozva kijelenti, hogy az önálló vámterületet nem tartja veszedelmesnek, csak hátránynak, de Ausztriának is vesztesége volna. (Altalános, zajos éljenzés.) Az ország érdekei ellen szövetséget kötni nem fog. Az egyházpolitikai revízió hanyatlást, visszafejlődést jelentene, bár kijelenti, hogy ez az ideai választást nem befolyásolta.

Baross Károly: Érdektelenül!

A néppárton óriási zaj, *Rakovszky* egyre kiáltoz Barossra: Tisztázza magát!

Elnök a parlament méltóságára hivatkozva a vihart lecsendesíti.

Széll tovább beszél.

TÁVIRAT.

— **A 48-as honvédek nagygyűlése.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A negyvennyolcas honvédegyletek ma tartották országos nagygyűlésüket Budapesten. Negyven vidéki egylet 75 taggal volt képviselve. A napirend letárgyalása után újabb három évre újra megválasztották az eddigi elnökséget és központi választmányt, élükön *Podmanický* elnöknek.

— **Bucsu a Lipótvárosban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Lipótvárosban a templom védőszentjének évfordulója alkalmából tegnap tartották meg a szokásos bucsut. A bazilika kápolnájában már kora reggel megkezdődtek az ájtatosságok és a délelőtti folyamán több szent misét tartottak. Az ünnepélyes nagymisé délelőtti tíz órákor tartotta meg *Lollok* Lénárt apátplébános, melyen a kerület iskoláinak növendékei is jelen voltak. Az ünnepi nagymise előtt dr. *Vorlicska* Lajos káplán szent beszédet mondott, délután vecsernyével fejezték be az istentiszteleteket. A templom körül felállított sátrakban nagy volt a sürgés-forgás és igen kellemetlenül hatott, hogy a templomi ájtatosságokat a beható láрма egész nap megzavarta.

— **Az iparművészeti társulat karácsonyi kiállítása.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A magyar iparművészeti társulatnak Budapesten az iparművészeti múzeum Üllői-uti palotájában lévő ka-

rácsonyi kiállítását tegnap nyitották meg a nagy közönségnek reggeli 9 órakor. Már ma is rendkívül sokan tekintették meg az igazán érdekes tárlatot. A kiállítás hétköznapiakon, hétfő kivételével megtekinthető reggel 9 órától este 8-ig. Vasárnapon reggel 9 órától 1-ig. Pénteken egész napon, kedden és csütörtökön este 5 órától 8-ig; a belépődíj 40 fillér.

— **Hirtelen halál.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Tegnap Budapesten az Üllői-ut 50 számú ház előtt egy 35–40 évesnek látszó munkás külsejű férfi hirtelen rosszul lett s mire a mentők kiértek, meghalt. Holttestét a tszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Kifogott holttest.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Ma reggel a Lánchid pesti oldalánál egy 20–24 év körüli nő feloszlásnak indult holttestét fogták ki a Dunából. A törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Életunt leány.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Térey Paula 22 éves cselédleány a Garay-utca 32. szám alatti lakásán marólugot ivott. Súlyos belső sérüléseivel a Rókusba szállították.

— **A detektív gyásza.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Horváth Péter detektívet súlyos csapás érte. Felesége Stadler Hilma az Opera előtt hirtelen rosszul lett és a gyorsan előhívott orvosi segítség már nem tudta megmenteni. A szerencsétlen asszonyt szívészélhűdés érte. A rendőrség a boncolást mellőzte s így a temetés holnap délután lesz a dob utca 70. számú gyászházból.

— **Lakás nyitogatás.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Átkulcsos tolvajok jártak tegnap délután Adler Adolfné gyűmölcsárúsnő Budapesten Csömöri-ut 12. szám alatt levő lakásában. A szekrényt feltörték, ahonnan 5 korona készpénzt, 1200 koronáról szóló leánykiházassági kötvényt, 2000 koronáról szóló kincstári biztosítási nyugtát és 180 koronáról szóló egyéb nyugtát. A rendőrség keresi a tolvajokat.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon hatóságok, testületek és magánosoknak, kik a felejthetlen férj, atya és rokonnak

Dischka Győző

főreáliskolai igazgatónak halála alkalmából, mely tájadmunkat részvétük kifejezésével és koszorúk küldésével igyekeztek enyhíteni, ez uton mondunk hála köszönetet.

A gyászoló család.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Teljesen **higany és ólommentes**
ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtiszta talanságot. Az arcbőrt bársonypuháteszi és az arc szép, üde és ifjú szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek

jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Kizárólagos

Posztógyári-raktár

Pécs, Apáca-u. 2. Takarékpénztári új palota.

35%-ot takaríthat meg minden férfi, ki ruhaszükségletét kizárólagos **Posztógyári raktárunkból** fedezi. Óriási választékot tartunk **honi, angol, gráci és brünni**

férfi ruha szövetekben

és **szabó kellékekben**, úgy szintén **tömösvölgyi és pinkafői lótakarókban**, melyeket **rendkívüli olcsó** árakban árúsitjuk.

Tisztelettel

Leichner és Fleischer.

Emeleti utcai lakás,

mely áll **2 szoba, alkov, konyha** és **mellék helyiségekből**, az

Árpád-utca 31. szám alatti házban

november 1-től kiadó.

— Évi bér 280 korona. —

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

HIRDETMÉNY.

Alulírott megbízásból közhirre teszem, miként

Ráth Mátvás ur

a pécsi indóház tőszomszédságában levő és iparvágánnyal ellátott

fakereskedését

feloszlátja, úgy nemkülönben a pécsi 2538. és 2539. sz. betétekben felvett

10 lakóházat,

melyekhez **külön-külön beltelkek** hasítottak ki, egyenkint avagy összeségben is, úgy a pécsi 394. sz. betétben felvett **Ráth-utcai házat**, mégis a pécsi 5212. sz. betétben felvett **1½ hold ispitaalja dűlőbeli rétjét** szabad kézből eladja.

Ugy az üzletre, mint az ingatlanokra vonatkozó vételi feltételek alulírottal tudhatók meg.

Az ingatlanok vételárának 50%-a bankteherként továbbra is megmaradhat.

Pécsett, 1901. november 18.

Muttnyánszky Béla

ügyvéd (Király u. 32.)

10674. sz.

Tkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhirre teszi, hogy Pécs sz. kir. város árvatára képviseletében Nendtvich Andor árvaszéki elnök végrehajtató kérvénye folytán a végrehajtási árverés nevezetnek dr. Németh Arthur pécsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1490 kor. tőke ugy csatlakozás folytán dr. Kaufer Jenő pécsi ügyvéd 550 kor. Wolf Anna pécsi lakos 1000 kor. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §. alapján s a 146. §. értelmében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróság területén levő, a magyar öröghi felső rész 187. hrsz. betétben I. 1. 2. sor. 276, 277/1. és 1. 2. sor. 277/2. 277/3. hrsz. szőlőkre és pincére 3480 korona becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén, az árverés foganatosítására határnapul 1901. évi december hó 3. napjának d. e. 10 órája a kir. törvényszék árverési helyiségében kitűzetett, a mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent felsorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok fent kitett becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánítt értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnál, 1901. évi szeptember hó 11 ik napján.

Göbel

kir. törvényszéki bíró.